

Tartalom

„Szisztematikus önsorsrontás” – Tólas Péter interjúja Ladányi Jánossal	9
Romák Közép-Kelet-Európában	21
Eredet: ellentmondó feltételezések	22
Számárány: definíciós problémák	22
Bolgár, cseh, szlovák, lengyel létszámadatok	24
Magyarországi adatfelvételek eredményei	27
Összehasonlítás: háztartás, gyermekek, lakóhely	29
Összehasonlítás: iskolázottság	31
Összehasonlítás: foglalkoztatottság, jövedelem	33
Kiszorulva	37
A roma etnicitás „társadalmi konstrukciója” Bulgáriában, Magyarországon és Romániában a piaci átmenet korszakában (társ szerző: Szelényi Iván)	40
Etnikai besorolási rendszerek	40
Az önbesorolás módszere	42
Szakértői besorolás	43
Kérdőbiztosi besorolás	44
Országokénti különbségek	46
Romaügyek pedig nincsenek!	52
Társadalmi kirekesztettség	52
A diszkrimináció önkormányzatosítása	56

A diszkrimináció európaizálása	59
Szociális és etnikai csoportok közötti lakóhelyi szegregáció Budapesten	
a posztkommunista átmenet időszakában	62
A társadalmi csoportok közötti szegregáció változó formái	64
Etnikai alapú szegregáció	67
Migrációs folyamatok	68
Következtetések: a posztkommunista jóléti állam feladatai	72
A miskolci gettóügy	75
A magyarországi cigányokról	75
Miskolc: új típusú konfliktus	76
A cigányok „kitelepítése”	77
Polgárjogi mozgalom indul	78
Gyűlés szimpatizánsokkal	80
A Gettóellenes Bizottság megalakulása	81
Hatósági diszkrimináció	82
A tömegtájékoztató szerepe	83
Tanácsülés: az MSZMP visszavonul	84
Utóvédharcok	85
Konklúzió	87
A székesfehérvári gettóügy üzenetei	88
Visszatekintés: Miskolc, 1988–1989	88
Hasonlóságok és különbségek	89
Reintegrációs kényszer	92
A székesfehérvári „megoldás”	93
Konklúziók	95
Az üldözésről gondoskodó önkormányzatok	97
Önkormányzatok és decentralizáció	97
A „gondoskodó önkormányzatoktól” a „vállalkozó önkormányzatokig”	98
Megszabadulni a szegényektől	99
Nagykoalíciós önkormányzati korrupció	100
Közmegegyezéssel hallgatás	101
Helyi demokratikus deficit	102
Az újrakörzetesítés társadalmi ára (társszerző: Szelényi Iván).....	105
Körzetesítés az 1970-es évek elején	105
A rendszerváltás hatása	107
A településhálózati rendszer reformja az EU-tagság hajnalán	108
Az aprófalvakban rekedt szegények nyomorúsága	110
Az államszocialista településgazdálkodási rendszer restaurációjának politikai ára	113
A szociális és etnikai alapú lakóhelyi szegregáció változó formái Magyarországon	
a piacgazdasági átmenet időszakában (társszerző: Virág Tünde)	114
Szuburbanizáció	116
A szegények kiszorulása a városokból	117
Az agglomeráción kívül eső települések polarizálódása	119
Fogyó népességű, előregedő falvak	120
Növekvő népességű, gettósodó falvak	121
Összegzés	132
Heckkampány és erőszakhullám	135
„Leselejtezettek”	135
Válság és szociálpolitika	136
Géttókba szorított nincstelenek	138

„Segélyért munkát!” kampány	139
A reintegrációs körzetek szükségességéről	141
Az antiszociális szociálpolitika formáinak átalakulásai	143
Jóléti állam a piacgazdasági átmenet időszakában	143
A jóléti állam szerepe az új válságban	146
A burkolt szelekciótól a nyílt diszkriminációig	150
Iskolarendszer az államszocializmus időszakában	150
Iskola a rendszerváltás után	152
Szociális és etnikai alapú elkülönítés	153
Etnikailag terhelt szegénység	154
A társadalmi kirekesztés iskolarendszer általi felerősítése	155